ГО «Фонд ініціативного розвитку»

Аналітична записка на тему :

Аналіз доцільності затвердження асигнувань та шляхи формування управлінських рішень щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів при реалізації місцевої політики енергозбереження м. Миколаєва в період 2017-2019г.

Дослідження проведено в рамках проекту, що реалізує ГО «Фонд ініціативного розвитку» за підтримки ГО Фонд розвитку міста Миколаєва» за кошти NED (Вашингтон, США) та у складі коаліції #ГромадськаПрефектура. Коуч супровід #ГромадськаПрефектура здійснює ФРММ в рамках проекту «Громадська префектура для ефективності місцевих бюджетів» за підтримки Фонду сприяння демократії Посольства США в України. Висновки та рекомендацій дослідження можуть не співпадати з офіційними позиціями Фонду сприяння демократії Посольства США в Україні або NED .

Миколаїв 2020

Зміст

№	Назва розділу	Аркуш
	Вступ…….	3
1	Аналіз причинно-наслідкового зв'язку етапів планування, виконання, моніторингу результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019…….....	10
2	Аналіз бюджетних видатків на впровадження енергозберігаючих заходів, щодо здатності цих заходів - забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів……...	17
3	Порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводимої політики енергозбереження у період 2017-2019 р……...	27
4	Висновки дослідження……	35
5	Рекомендації щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів шляхом запобігання недоцільного затвердження бюджетних асигнувань на енергозберігаючі програми та заходи……..	38
6	Додатки……	41

Вступ

З кожним новим бюджетним роком, збільшуються бюджетні асигнування на енергозберігаючі програми та заходи. Але, відсутність інформації про вимірних обсягах економії ресурсах, наводить на думку, що політика енергозбереження в нашому місті носить формальний характер і зорієнтована, насамперед, на процес витрачання бюджетних коштів, ніж на результат. Результативні показники, що демонструють обсяг зекономлених енергетичних і фінансових ресурсів, в бюджетних документах відсутні або представлені некоректно. На їх підставі неможливо зробити якісний аналіз ефективності бюджетних програм та доцільності використання бюджетних коштів.

* Згідно, Законодавства України, результат енергозбереження - це вимірний обсяг зекономлених ресурсів в натуральному і грошовому вираженні, отриманий в результаті проведення енергозберігаючих заходів.

За результатами бюджетної політики енергозбереження, що проводиться в нашому місті, відстежити «вимірний обсяг зекономлених ресурсів в натуральному і грошовому вираженні, отриманий в результаті проведення енергозберігаючих заходів» не надається можливим.

Саме економія бюджетних коштів внаслідок виконання програм, підпрограм та завдань з енергозбереження, вигідно відрізняє їх від інших програм з погляду пріоритетності використання коштів, запозичених місцевими громадами.

1. Законодавчі підстави

Нова редакція Бюджетного кодексу України від 8.07.2010 р. № 2456-VI

Концепція реформування місцевих бюджетів, затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 р. № 308-р (зі змінами від 21.07.2010 р. № 1467-р)

Наказ Міністерства фінансів України від 02.08.2010 р. № 805 «Про затвердження Основних підходів до впровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» (із змінами від 02.12.2014 р. № 1194)

Наказ Міністерства фінансів України від 26.08.2014 р. № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» із змінами від 30.09.2016 р. №860 (на заміну наказу МФУ від 09.07.2010р. № 679), яким затверджені в новій редакції:

- Інструкція про статус та особливості участі у бюджетному процесі відповідальних виконавців бюджетних програм місцевих бюджетів;
- Правила складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання;
- Форма паспорта бюджетної програми місцевого бюджету;
- Форма звіту про виконання паспорта бюджетної програми місцевого бюджету.

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Типової відомчої класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів» від 14.02.2011 р. № 96 (із змінами від 23.11.2011 р. № 1488 та від 14.12.2011 р. №1627)

Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2014 року №1195 «Про затвердження Структури кодування програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів і Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів / Тимчасової класифікації видатків та кредитування для бюджетів місцевого самоврядування, які не застосовують програмно-цільового методу» (із змінами від 04.02.2016 р. № 34 та від 03.06.2016 р. № 526)

Наказ Міністерства фінансів України від 17.05.2011 р. № 608 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення оцінки ефективності бюджетних програм» (зі змінами від 12.01.2012 р. № 13)

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства охорони здоров’я України «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Охорона здоров’я» від 26.05.2010 р. № 283/437 (із змінами від 25.07.2013 № 693/633)

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства охорони здоров’я від 21.09.2012 р. № 728/1015 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих

бюджетів у галузі «Охорона здоров'я» для пілотних проектів у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та м. Києві»

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства освіти і науки України від 01.06.2010 р. № 298/519 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Освіта»

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства культури і туризму України від 01.10.2010 р. № 1150/41 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Культура»

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства соціальної політики України від 24.10.2012 р. № 1116/673 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Соціальний захист сім'ї та дітей» за видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів»

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства праці та соціальної політики України від 09.02.2010 року № 75/39 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Соціальний захист та соціальне забезпечення» (із змінами від 08.10.2012 р. № 1060/630)

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 19.11.2012 р. № 1202/1291 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Фізична культура і спорт» за видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів»

Наказ Міністерства фінансів України та Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.01.2013 року № 35/41 «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів з питань молоді за видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів»

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Типового переліку бюджетних програм та результативних показників їх виконання для місцевих бюджетів у галузі «Державне управління» від 01.10.2010 р. № 1147 (із змінами від 27.09.2012 р. № 1035)

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Примірного переліку результативних показників бюджетних програм для місцевих бюджетів за видатками, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів» від 27.07.2011 р. №945 (із змінами від 30.11.2012 р. № 1260, від 10.09.2015 р. № 765)

Наказ Міністерства фінансів України від 17.07.2015 р. № 648 "Про затвердження типових форм бюджетних запитів для формування місцевих бюджетів" (із змінами від 30.09.2016 р. №861)

Лист Міністерства фінансів України від 19.09.2016 року № 31-05110-14-8/26486 «Щодо формування місцевих бюджетів на 2017 рік»

Лист Міністерства фінансів України від 19.09.2013 року № 31-05110-14-5/27486, щодо «Удосконалення методики здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів»

Лист Міністерства фінансів України від 17.02.2016 року № 31-05110-14-8/4647, щодо здійснення моніторингу стану запровадження програмно-цільового методу на місцевому рівні та підготовки аналітичних матеріалів з даного питання необхідно надати інформацію

Лист МФУ від 04.08.2016 року № 31-05110-14-21/22616 "Щодо складання проектів місцевих бюджетів на 2017 рік"

2. Мета аналітичного дослідження

Основна мета проведення дослідження:

Підвищення ефективності використання бюджетних коштів шляхом запобігання недоцільного затвердження бюджетних асигнувань на енергозберігаючі програми та заходи.

Досягнення основної мети проекту було заплановано шляхом вирішення наступних завдань:

2.1. Дослідницьке завдання:

2.2.1. Провести аналіз доцільності затвердження бюджетних асигнувань на впровадження енергозберігаючих заходів з точки зору економічної результативності для бюджету місця шляхом:

- аналіз заходів бюджетних програм, виконаних Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій м. Миколаєва

- аналізу фактично зекономлених енергоресурсів та бюджетних коштів в наслідок впровадження енергозберігаючих заходів у період 2017-2019;

- порівняльного аналізуфактично зекономлених енергоресурсів та бюджетних коштів в наслідок впровадження енергозберігаючих заходів до обсягу бюджетних видатків на впровадження політики енергозбереження за період 2017-2019р.

2.2.2. Розробити рекомендацій щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів, що стосуються подальшої доцільності виділення бюджетних коштів на аналогічні заходи в наступних бюджетних періодах.

2.2. Піар кампанія за результатами проекту:

- Результати проекту планується висвітлювати на сайті «Фонд розвитку м.Миколаєва» і в місцевих ЗМІ.

- Для висвітлення результатів проекту планується проведення круглого столу на тему:

«Громадська оцінка політики енергозбереження м.Миколаєва з точки зору економічної доцільності для міського бюджету, за період 2017-2019г.»

- Висвітлення результатів проекту на засіданні експертно-громадської ради при виконкомі Миколаївської міськради.

3. Об’єкт дослідження.

Об'єктом дослідження є система формування та виконання бюджетних програм, виконаних в рамках реалізації місцевої політики енергозбереження м.Миколаєва у період 2017-2019г.

4. Предмет дослідження

Предмет дослідження:обґрунтованість, повнота, своєчасність планування, нарахування, виділення, розподілу, виплати та звітності про використання коштів Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій Миколаївської міськради. Відповідність витрат планам, соціально-економічні ризики та «слабкі місця», які містять бюджетні процеси та процедури, відповідність політики чинному законодавству та місцевій нормативній базі.

5. Інформаційна основа дослідження.

Інформаційною основою дослідження виступають:

5.1. Закони України та підзаконні нормативно-правові акти, відомчі накази, розпорядження, інструкції;

5.2. Рішення Миколаївської міської ради «Про бюджет м. Миколаєва» (2017, 2018, 2019 р.) та рішення ради у галузі бюджетної політики сфери «Житлово-комунальне господарство» та за іншими функціями міського бюджету;

5.3. Паспорти бюджетних програм, звіти про виконання паспортів бюджетних програм, аналітичні дані, паспорти цільових програм 2017,2018,2019р.

6. Особливі умови.

1. До особливих умов проведення аналітичного дослідження відноситься те, що дослідження проводиться на основі інформації за період 2017-2019р, щоб була можливість відстежити об’єм економії енергетичних та фінансових ресурсів наростаючім підсумком.
2. При проведенні аналізу доцільності впровадження енергозберігаючих заходів, взято до увазі :
- обсяг видатків бюджетних коштів на проведення заходів;
- обсяг економії бюджетних коштів внаслідок проведення заходів;
- об’єм зекономлених енергоресурсів внаслідок проведення заходів.

7. Гіпотеза аналітичного дослідження

Гіпотеза дослідження передбачає, що політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій Миколаївської міськради за рахунок коштів міського бюджету неефективна з точки зору економічної доцільності.

Передбачається, що обсяг бюджетних витрат на впровадження енергозберігаючих заходів, значно перевищує обсяг зекономлених енергетичних та фінансових ресурсів, отриманих за результатами виконання цих заходів. Цю інформацію, у відкритому доступі можна було б побачити в паспортах та звітах про виконання паспортів бюджетних програм. Але ГРБК не прагне її відкривати.

*Згідно, Законодавства України, результат енергозбереження - це вимірний обсяг зекономлених ресурсів в натуральному і грошовому вираженні, отриманий в результаті проведення енергозберігаючих заходів.

<u>Гіпотеза дослідження:</u>

Політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій ММР, неефективна з точки зору економічної доцільності для бюджету місця.

Передбачається, що обсяг бюджетних витрат на проведення політикиенергозбереження, значно перевищує обсяг економії бюджетних коштів внаслідок проведення цієї політики.

Перевірка гіпотези проходила у 3етапи (Підтверджено 3 гіпотези):

1. Гіпотеза 1: Перевірено наявність причинно-наслідкового зв'язку між плануванням, виконанням та моніторингом результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019.
2. Гіпотеза 2: Заходи, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм, Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019, не здатні забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів.

3. Гіпотеза 3.Політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій ММР неефективна з точки зору економічної доцільності для бюджету місця. Обсяг бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження значно перевищує обсяг зекономлених бюджетних коштів, отриманих за результатами її впровадження.

1. Розділ

Аналіз причинно-наслідкового зв'язку етапів планування, виконання, моніторингу результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019.

Гіпотеза 1.

У цьому розділі перевірено гіпотеза щодо відсутності причинно-наслідкового зв'язку між плануванням, виконанням та моніторингом результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019.

Гіпотезу перевірено на прикладі впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією», у т.ч. проектні роботи» шляхом порівняльного аналізу

видатків бюджетних коштів на виконання заходів у розрізі об'єктів шляхом:

1. Аналізу видатків на проведення енергоаудитів в період 2017-2019р. у розрізі об’єктів (планування заходів);
2. Аналізу видатків на впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у розрізі об’єктів (виконання заходів);
3. Аналізі моніторингу результативності впровадження заходів с точки зору скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок проведення заходів.

Аналіз видатків бюджетних коштів у розрізі об'єктів зроблено на основі даних

- із звітів паспортів бюджетних програм 2017-2019

https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

- з сайту «Прозорро»:

Додаток №1 енергоаудіти 2017

Додаток №2 енергоаудіти 2018

- з Додатку 6 до рішення міської ради від 21 грудня 2018 № 49/31 (про бюджет 2019) «Розподіл коштів бюджету розвитку за об'єктами у 2019 році»

https://mkrada.gov.ua/documents/30595.html

Перевірка гіпотези 1:

Логічний причинно-наслідковий зв'язок щодо вибору послідовності виконання енергозберігаючих заходів - виглядає наступним чином:

1.1 Проведення енергоаудиту (планування заходів)

У контексті бюджетних питань, енергоаудит має проводитись на етапі планування стратегії політики енергозбереження.

Енергоаудит - це збір і обробка інформації про використання енергетичних ресурсів, мета яких - отримати достовірну інформацію про обсяг використовувані енергетичних ресурсів, показниках енергетичної ефективності. Аудит включає в себе також пошук можливостей енергозбереження та підвищення енергетичної ефективності. Результати енергоаудиту дозволяють виявити причини підвищеного рас ходу ресурсів, знайти способи економії. В якості рекомендацій, вказані енергозберігаючі заходи з розрахованим економічним ефектом.

Після проведення енергоаудиту на об'єктах бюджетної сфери , має бути розроблено графік виконання рекомендації енергоаудиту.

Пріоритетність у черзі виконання рекомендації енергоаудиту повинна надаватися тім об'єктам, які мають найбільший потенціал скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів.

1.2 Моніторинг скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок впровадження енергозберігаючих заходів.

Відстеження об'ємів скорочення споживання енергоресурсів та обсягів економії бюджетних коштів внаслідок впровадження енергозберігаючих заходів – це також важливий етап у реалізації політики енергоефективності. Оскільки саме економія бюджетних коштів внаслідок виконання програм,

завдань та заходів з енергозбереження, вигідно відрізняє їх від інших програм з погляду пріоритетності використання коштів, запозичених місцевими громадами.

І тільки чіткий взаємозв'язок між плануванням, виконанням та моніторингом результативності заходів, може забезпечити результативність від інвестицій бюджетних фінансів.

На першої погляд політика енергозбереження у м. Миколаєві проводиться саме по такому алгоритму – енергоаудит, впровадження заходів, моніторинг:

Далі детальніше:

1.3 Проведення енергоаудитів:

- Видатки бюджету на проведення енергоаудитів у період 2017-2018р. склали - **1 856 067,33 грн.**
- Кількість проведених енергоаудитів – **107 аудитів**
- Середні витрати на проведення одного енергоаудиту **-17 346, 423**

У 2019р. згідно звітів про виконання паспортів бюджетних програм та інформації з сайту «Прозорро» енергоаудити не проводилися.

https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

Додаток №1 енергоаудіти 2017

Додаток №2 енергоаудіти 2018

1.4 Впровадження заходів, згідно рекомендації енергоаудиту

Впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи»

- Видатки бюджету на проведення заходів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» згідно звітів про виконання паспортів бюджетних програм у період 2017-2019р.
склали **-91 348 800,00 грн.**
https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

- Кількість об’єктів, де проведено заходи «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи»у період 2017-2019р.
- 29 закладів освіти.

(2017-18р -згідно звітів про виконання паспортів бюджетних програм; https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

2019р – згідно Додатку 6 до рішення міської ради від 21 грудня 2018№ 49/31 (про бюджет 2019) «Розподіл коштів бюджету розвитку за об'єктами у 2019 році» https://mkrada.gov.ua/documents/30595.html

- https://mkrada.gov.ua/documents/30595.html

Але причинно-наслідковий зв'язок між проведенням цих заходів простежується тільки на 10-ти об'єктах із 29-ти :

№п/п	Об'єкт проведення енергоаудиту	Видатки бюджету на проведення енергоаудиту	Видатки бюджету на проведення реконструкції з термосанацією	Загальні видатки бюджету у розрізі об'єктів
1	вул.Надпрудна, 15, будівля"Дитячийбудиноксіменного типу"	0,94302	1495,783	1 496,73
2	вул. Океанівська, 42, будівлядошкільногонавчального закладу № 144	12,8061	1423,416	1 436,22
3	вул. Океанівська, 43, будівлядошкільногонавчального закладу № 103	12,85074	1592,993	1 605,84
4	проспектГероїв України, 85-а, будівлядошкільногонавчального закладу № 141	10,6857	890,212	900,90
5	Горького, 41, будівляМиколаївськоїзагальноосвітньоїшколи І-ІІІ ступенів № 16	13,21344	1435,523	1 448,74
6	вул.Знаменська 2/6 будівляМиколаївськоїзагальноосвітньоїшколи І-ІІІ ступенів №44	23,67036	1183,59	1 207,26
7	вул. Гарнізонна, 10, будівля Миколаївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №23	27,44244	931,236	958,68

8	вул. Чкалова, 114будівляМиколаївськоїзагальноосвітньоїшколи І-ІІІступенів № 3	37,66109	12443,744	12 481,41
9	вул.Передова, 11-а, будівля Миколаївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 19	12,56058	2909,895	2 922,46
10	вул. Мала Морська, 78, будівляМиколаївськоїзагальноосвітньоїшколи І-ІІІ ступенів № 4	13,60991	1273,21	1 286,82
	Всього	165,44338	25579,602	25745,04538

А ще на 19-ти з -29 об’єктів закладів освіти, заходи «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» розпочато без проведення енергоаудиту. Відповідно - без поняття, які будуть наслідки від впровадження заходів, с точки зору скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів.

Причинно-наслідковий зв’язок між плануванням та виконанням заходів виглядає наступним чином:

Із 107-ми проведених енергоаудитів, впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією» почалося на 10-ти з їх за період 2017-2019р.

1.5 Моніторинг скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок впровадження енергозберігаючих заходів.

Комплексний моніторинг скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок впровадження енергозберігаючих заходів у період 2017-2019 провести неможливо, оскільки на кінець 2019 р тільки один об’єкт із 29 - введено до експлуатації:

- Видатки бюджету на впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» - 91 348 800,00 грн.
- Кількість незавершених об’єктів -28 закладів освіти.

- Завершено 1 об’єкт – ЗОШ №60. Моніторинг скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок впровадження заходів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» по цьому об’єкту у Розділі 3 аналітики «Порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводимої політики енергозбереження у період 2017-2019р.»

На кінець 2019р. – на проекти «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» виділено -91 348 800,00 грн. для 29 об’єктів.

З усіх 29 проектів виконано тільки один – ЗОШ 60 на суму 11 454 020,00 грн.

З 14 –ти проектів, початих у 2017р. на кінець 2019р. виконано тільки один – ЗОШ 60.А з 2018 року розпочато ще 15 проектів.

Докладніше про це у розділі 2, .п. 2.7.

<u>Висновок по розділу 1:</u>

Гіпотеза 1 підтверджено.

« Аналіз причинно-наслідкового зв'язку етапів планування, виконання, моніторингу результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019» продемонстрував що

Немає чіткого зв’язку причинно-наслідкового зв’язку між:

- плануванням заходів (енергоаудит);
- виконанням заходів (реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи);
- відстеженням результату (моніторинг економії енергоресурсів та бюджетних коштів).

Тобто усі заходи проводяться, але взаємозв’язок між ними незначній.

Питання до Департаменту енергетики:

- Навіщо було проведено 107 аудитів, якщо рекомендації тільки 10 з них було впроваджені?
- Навіщо розпочинати 29 проектів «Реконструкція з термосанацією» , якщо тільки на 10 з них проведено енергоаудити?
- Навіщо починати 29 проєтків «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи», якщо виконано з них тільки 1?

- Чому не можливо провести енергоаудит, а потім на тих самих об’єктах впровадити рекомендації енергоаудиту, а потім проводити моніторинг скорочення споживання енергоносіїв та економії бюджетних коштів?

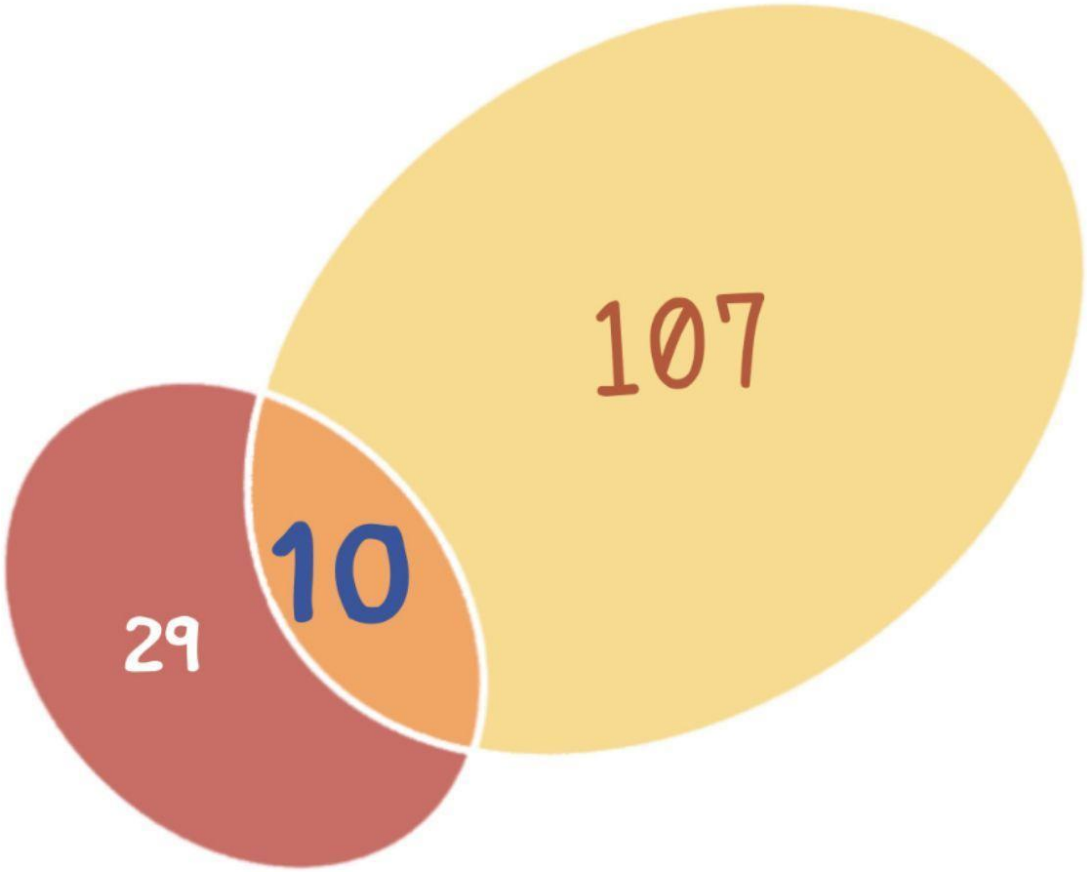

Чому не можливо провести енергоаудит, а потім на тих самих об’єктах впровадити рекомендації енергоаудиту, а потім проводити моніторинг скорочення споживання енергоносіїв та економії бюджетних коштів?

А починати наступні проекти після того, як попередні почнуть забезпечувати скорочення споживання енергоносіїв та економії бюджетних коштів!!!

2. Розділ

Аналіз бюджетних видатків на впровадження енергозберігаючих заходів, щодо здатності цих заходів - забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів.

Гіпотеза 2:

Заходи, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм, Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019, не здатні забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів.

Гіпотезу перевірено шляхом

- аналізу заходів, які щорічно виконувались в рамках бюджетних програм Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій, щодо їх здатності - забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів.

Перевірка гіпотези :

«Заходи, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм, Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019, не здатні забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів»

У цьому розділі проведено аналіз заходів, які щорічно виконувались в рамках бюджетних програм Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій, с точки зору їх економічної доцільності для бюджету місця.

Видатки на проведення заходів в рамках бюджетних програм, виконаних Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019 у розрізі заходів:

	2017	2018	2019	Всего
1. Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів				
Видатки, всього ,тис грн.	962,266	1174,26	0	2 136,53
Середні витрати на проведення 1 заходу	21,384	17,018	0	12,80

Кількість заходів од.	45	69	0	114,00
2. Відшкодування відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з енергозбереження				
Видатки, всього,тис грн.	2331,591	8256,597	15 569,70	26 157,89
Середні витрати на проведення 1 заходу	6,441	39,887	171,1	72,48
Кількість заходів	362	207	91	660,00
3. Заходи з енергозбереження				
Видатки, всього,тис грн.	6332,217	28614,23	44 125,80	79 072,25
Середні витрати на проведення 1 заходу	0,08	0,971	0,568	0,54
Кількість заходів,	79121,2	29465,53	77 684,81	186 271,54
4. Розробка плану дії сталого енергетичного розвитку міста				
Видатки, всього ,тис грн.	291	0	0	291,00
Середні витрати на проведення 1 заходу	291	0	0	291,00
Кількістьзаходів	1	0	0	1,00
5. Забезпечення діяльності відкритого консультаційного центру з питань енергозбереження для населення				
Видатки, всього ,тис грн.	728,271	1699,654	2 408,24	4 836,17
Середнівитрати на проведення 1 заходу	72,827	24,281	38,226	45,11
Кількістьзаходів од.	10	70	63	143,00
6. Внески до статутногокапіталу "КП "Інститутсоціально-економічногорозвиткуміста"				
Видатки, всього ,тис грн.	2200	0	0	2 200,00
Середнівитрати на проведення 1 заходу	0	0	0	0,00
Кількістьзаходів од.	0	0	0	0,00
7. Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи.				
	БП 6310	БП 6330		
Видатки, всього ,тис грн.	4144,795	8591,646	33028,38	45583,98	91 348,80
Середнівитрати на 1 об’єкт	715,97	518,099	2201,892	2399,157	1458,7795
Кількість об’єктів	8	12	15	19	54

Аналіз заходів, які щорічно виконувались в рамках бюджетних програм Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій, щодо їх здатності - забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів:

2.1 Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів

Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів це дуже важливий захід, з точки зору розробки стратегії впровадження енергозберігаючих заходів

Рекомендації енергоаудиту, дають відповідь на наступні питання:

- Які заходи необхідно провести на об'єктах бюджетної сфери з метою скорочення споживання енергоносіїв;
- Які бюджетні видатки потрібні для впровадження цих заходів;
- Який об'єм енергоресурсів та обсяг економії бюджетних коштів буде досягнуто в результаті впровадження заходу;
- Який термін окупності цих заходів для бюджету місця.

Захід «виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів» може принести економію бюджетних коштів, якщо рекомендації енергоаудитів будуть впроваджені в наступних бюджетних періодах. Тобто, це – захід на перспективу. Для того щоб, забезпечити скорочення споживання ресурсів внаслідок проведення енергоаудиту - потрібно вкладати додаткові бюджетні кошті.

***Висновок*:**Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів» у відповідний бюджетний період – відсутня.

2.2. Відшкодування відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з енергозбереження.

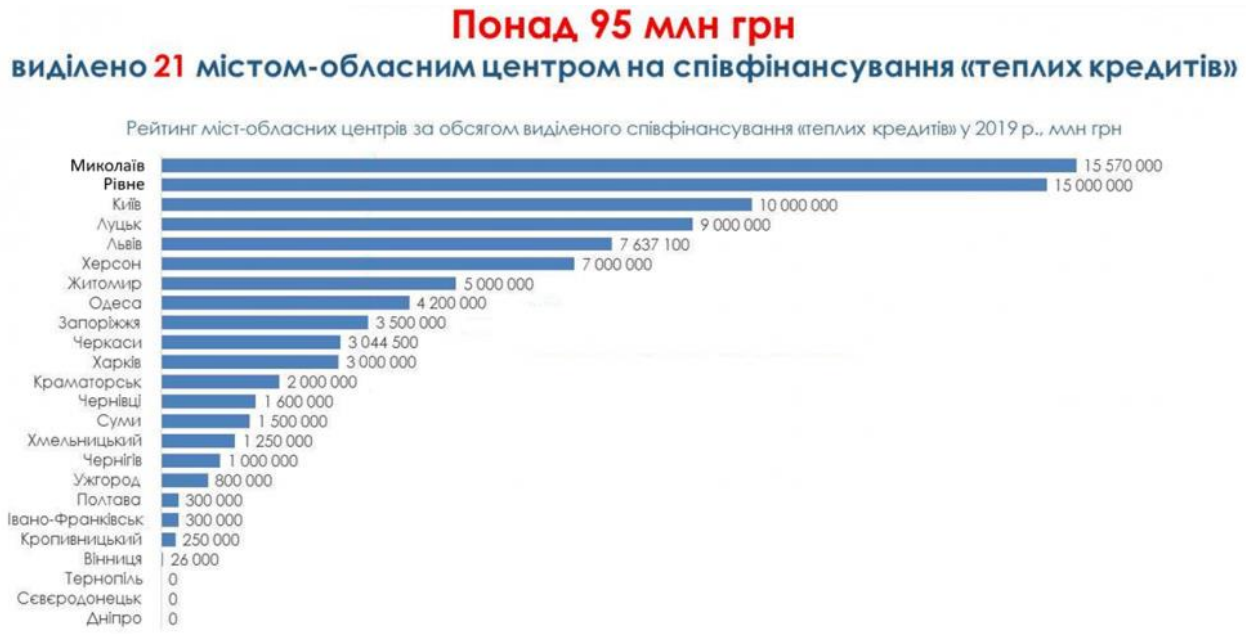

http://energydep.mkrada.gov.ua/?p=5562

Як бачимо, Миколаїв займає 1 місце по Україні по фінансуванню з бюджету заходів щодо «відшкодуванні відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з енергозбереження»

З точки зору економічної доцільності для бюджету місця цей захід – недоцільний. Кошти від економії енергоресурсів внаслідок впровадження цього заходу не забезпечують скорочення споживання енергоресурсів у закладах бюджетної сфери, також не забезпечують економію бюджетних коштів.

Крім того, на наш погляд, впровадження цього заходу має дискримінаційні ознаки. Чому частина мешканців міста отримує з бюджету кошти на ремонт своєї приватної власності. А друга частина – ні. Наприклад, тому, що вже впровадила усі необхідні енергозберігаючі заходи за свій рахунок.

Цей факт, на наш погляд, є порушенням Ст. 7. Бюджетного кодексу України, яка однім з принципів бюджетної системи України, визначає — принцип справедливості і неупередженості.

Висновок: Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «відшкодуванні відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з

енергозбереження» у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

2.3. Заходи з енергозбереження.

В рамках бюджетної програми «Заходи з енергозбереження» в період 2017-2019р. виконуються заходи по утепленню деяких об’єктів.

Але визначити, скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів внаслідок проведення цих заходів у відповідний бюджетний період неможливо.

Пакет результативних показників щорічно не відображає результативність програми щодо об’єму скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цих заході.

Пакет результативних показників не містить самого головного показника якості, який демонструє :

- рівень заміщення обсягу споживання первинних енергоресурсів %;

динаміка кількості заходів з енергозбереження порівняно з попереднім роком%;

річна економія споживання енергоресурсів у натуральному виразі:

- теплопостачання,

тис. Гкал/рік (%),

- водопостачання,

тис. куб. м/рік (%),

- електроенергії

, тис. кВт/рік (%),

- природного газу,

тис. куб. м/рік (%);

обсяг річної економії бюджетних коштів на оплату енергоресурсів внаслідок реалізації заходів з енергозбереження, тис. грн. (%)

У звіті про виконання паспорту бюджетної програми 7640 «Заходи з енергозбереження» за 2019р. - присутній показник якості «обсяг річної економії бюджетних коштів на оплату енергоресурсів внаслідок проведення капітальних ремонтів з метою запровадження заходів енергозбереження» - 399,321%.

На основі цього єдиного показника неможливо зробити висновки щодо об'єму скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цих заході. Було подано запит на інформацію до Департаменту енергетики, але інформативна відповідь досить не отримана. Додаток №6

***Висновок*:** Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Заходи з енергозбереження» у відповідний бюджетний період – невідома, але можлива.

2.4. Розробка дії сталого енергетичного розвитку міста

Це був одноразовий захід, який впроваджено у 2017р. Розробка плану дії сталого енергетичного розвитку міста обійшлася бюджету міста у 291 тис. грн

РІШЕННЯ № 35/103 від 19 квітня 2018

Про затвердження Плану дій зі сталого енергетичного розвитку та клімату міста Миколаєва до 2030 року

https://mkrada.gov.ua/documents/28365.html

Для того щоб, забезпечити скорочення споживання ресурсів внаслідок проведення заходу - потрібно вкладати додаткові бюджетні кошті у наступних бюджетних періодах.

***Висновок*:** Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Розробка дії сталого енергетичного розвитку міста» у відповідний бюджетний період, та у перспективі - відсутня.

2.5. Забезпечення діяльності відкритого консультаційного центру з питань енергозбереження для населення

Щорічний захід

Центр надає безкоштовну громадську послугу «Супроводження проектів ОСББ»

«Центр енергоефективності м. Миколаєва це неприбуткове підприємство створене та профінансоване Миколаївською міською радою за ініціативою заступника міського голови Омельчука Олександра Андрійовича. Центр підпорядкований Департаменту енергетики, енергозбереження та запровадження інноваційних технологій Миколаївської міської ради. Наше стратегічне завдання – енергомодернізація житлового фонду міста Миколаєва та усебічний розвиток бюджетного та житлового фонду за рахунок залучення інвестиційного капіталу.» - інформація з сайту

https://ecenter.mkrada.gov.ua/

З точки зору економічної доцільності для бюджету місця цей захід – недоцільний. Кошти від економії енергоресурсів внаслідок впровадження цього заходу не забезпечують скорочення споживання енергоресурсів у закладах бюджетної сфери, та не забезпечують економію бюджетних коштів.

Висновок: Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Забезпечення діяльності відкритого консультаційного центру з питань енергозбереження» для населення у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

2.6. Внески до статутного капіталу

"КП "Інститут соціально-економічного розвитку міста"

Це був одноразовий захід, який впроваджено у 2017р.

"КП "Інститут соціально-економічного розвитку міста" у період 2017-2018р. згідно даних з сайту «Прозорро» було основним підрядником з виконання послуг з енергоаудиту для Департаменту енергетики.

Докладніше про це: Додаток №2 енергоаудіти 2018

Висновок: «Внески до статутного капіталу» це не є енергозберігаючий захід. Тому скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

2.7. «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи»

Таблиця «Стан виконання заходу «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у період 2017-2019р.»

№ п/п	Найменування закладу		2017, тис. грн.	2018, тис. грн.	2019, тис. грн.	Всього, тис. грн. у розрізі об'єктів	Рівень будівельної готовності об'єкта накінець бюджетного періоду2019р.
1	ДНЗ 141			890,212		890,212	
2	ДНЗ 103			1074,723	518,27	1 592,993	4%
3	ДНЗ 144			923,416	500	1 423,416	3%
4	ДНЗ 87		509,317	2982,584	5100	8 591,901	13%
5	ДНЗ 52		602,324	405		1 007,324	
6	ДНЗ 106		555,856		3000	3 555,856	30%
7	ДНЗ 123		438,701		900	1 338,701	15%
8	ДНЗ 29		686,179			686,179	
9	ДНЗ 148		549,858			549,858	
10	ДНЗ 66		316,440			316,440	
11	ДНЗ 5		486,120			486,120	
12	ЗОШ 52			1050,915		1 050,915	
13	ЗОШ 19			809,895	2100	2 909,895	4%
14	ЗОШ 20			1490		1 490,000	
15	ЗОШ 16			1435,523		1 435,523	
16	ЗОШ 23			431,236	500	931,236	14%
17	ЗОШ 44			1183,59		1 183,590	
18	ЗОШ 60		372,182	11081,838		11 454,020	100%
19	ЗОШ 3		970,560	8473,184	3000	12 443,744	11%
20	ЗОШ 48		925,944	687,48		1 613,424	
21	ЗОШ 57		847,209		300	1 147,209	
22	ЗОШ 56		843,550			843,550	10%
23	ЗОШ 45		769,266		4000	4 769,266	9%
24	Дитячбудинок			108,783	1387	1 495,783	45%
25*	ЗОШ 29		*674,280*		6000	*6 674,280*	31%
26*	ЗОШ 14		*1 067,870*		5000	*6 067,870*	10%
27*	ЗОШ 4		*1 273,210*		100	*1 373,210*	5%
28*	ЗОШ 32		*662,370*			*662,370*	
29*	ЗОШ 53	3 862,935	*1 273,210*			*1 273,210*	
Всього,тис.грн. урозрізі років			12 736,441	33028,379	32405,27	78 170,090	

*п.25-29 курсивом виділені данні , на основі паспорту бюджетної програми 6330, так як у звітах про виконання паспорту бюджетної програми відсутня сторінка

початий у 2017 року та має продовження унаступних бюджетних періодах
початий у 2018 року тамає продовження у наступних бюджетних періодах
початий у 2017 або 2018 роках, але не маючий продовження у наступних бюджетних періодах

З таблиці «Стан виконання заходу «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у період 2017-2019р.» бачимо, що повністю виконані роботи тільки по одному об'єкту із 29-ти – ЗОШ 60.

- Відповідно до відповіді від ММР за №1718/20201-40/14/20 від 30.03.2020 р. щорічна економія бюджетних коштів - Додаток №4 у 2019р – 88333,1 грн.
- Відповідно до відповіді від Управління освіти ММР за № 159/13.01.01-07/14 від 16.01.2020 - Додаток №5

Динаміка скорочення споживання ресурсів та економія бюджетних коштів ЗОШ №60 у період до реконструкції та після реконструкції (2016р-2019р) виглядає наступним чином:

ЗОШ 60

№п/п	Найменування закладу	Обсягспоживання газу		Обсяг споживання електроенергії		Обсяг споживання теплоенергії	
		м3	грн.	квт/год.	грн	Гкал	грн
2016	ЗОШ 60	-	-	43 361	90 700, 28	326,765	483 883, 02
2017	ЗОШ 60	-	-	43 974	100 408, 90	314, 083	407 066, 84
2018	ЗОШ 60	-	-	43 755	112 234, 85	284, 995	514 290, 65
2019	ЗОШ 60	-	-	54 475	163 063,19	248,216	385 001,52

***Висновок*:** Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у відповідний бюджетний період , та у перспективі – присутнє.

А співвідношення вкладених в проект «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» ЗОШ №60 та економію бюджетних коштів внаслідок впровадження цього заходу, розглянемо у наступному розділі 3. «Порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводімоїполитики енергозбереження у період 2017-2019р»

Висновок по розділу 2 :

Гіпотеза 2 підтверджено.

Заходи, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм, Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019, не здатні забезпечити

скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів за виключенням двох з семі заходів:

«Заходи з енергозбереження»

«Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи»

1. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів» у відповідний бюджетний період – відсутня.
2. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «відшкодуванні відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з енергозбереження» у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.
3. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Заходи з енергозбереження» у відповідний бюджетний період – невідоме, але можливе.

У звіті про виконання паспорту бюджетної програми 7640 «Заходи з енергозбереження» за 2019р. - присутній показник якості « обсяг річної економії бюджетних коштів на оплату енергоресурсів внаслідок проведення капітальних ремонтів з метою запровадження заходів енергозбереження» - 399,321%.

На основі цього єдиного показника неможливо зробити висновки щодо об’єму скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цих заході. Було подано запит на інформацію до Департаменту енергетики, але інформативна відповідь досить не отримана. Чекаємо відповідь.

4. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Розробка дії сталого енергетичного розвитку міста» у відповідний бюджетний період, та у перспективі - відсутня.
5. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу « Забезпечення діяльності відкритого консультаційного центру з питань енергозбереження» для населення у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.
6. «Внески до статутного капіталу» це не є енергозберігаючий захід. Тому скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

7. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у відповідний бюджетний період , та у перспективі – присутнє.

А співвідношення вкладених в проект «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» ЗОШ №60 та економію бюджетних коштів внаслідок впровадження цього заходу, розглянемо у наступному розділі - 3 «Про обсяги економії бюджетних коштів внаслідок політики енергозбереження у період 2017-2019…»

3. Розділ

Порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводимої політики енергозбереження у період 2017-2019р.

Гіпотеза 3

Політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій ММР неефективна з точки зору економічної доцільності для бюджету місця. Обсяг бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження значно перевищує обсяг зекономлених бюджетних коштів, отриманих за результатами її впровадження.

Перевірка гіпотези №3.

* Згідно, Законодавства України, результат енергозбереження - це вимірний обсяг зекономлених ресурсів в натуральному і грошовому вираженні, отриманий в результаті проведення енергозберігаючих заходів.

У контексті бюджетної політики, результат енергозбереження - це вимірний обсяг зекономлених ресурсів в натуральному і грошовому вираженні, отриманий в результаті проведених енергозберігаючих заходів.

У даному розділі зроблено порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводимої політики енергозбереження у період 2017-2019р.

Усі заходи , які забезпечують економію бюджетних коштів в період 2017-2019 умовно поділено на 3 напрямку:

Відповідно до відповіді від ММР за №1718/20201-40/14/20 від 30.03.2020 р обсяг економії бюджетних коштів внаслідок проведення політики енергозбереження умовно поділено на 3 напрямку (Додаток №4):

1. ЕСКО – механізм;

2. Комплексна термосанація ЗОШ № 60;

3. Запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторінгу в бюджетній сфері м. Миколаєва.

Інформація щодо обсягу економії бюджетних коштів у бюджетних періодах 2018, 2019

№ п/п	Найменування бюджетної програми та коди	Захід та назва об'єкта проведення заходу	Адреса проведення заходу	Щорічна економія бюджетних коштів (грн) 2018 рік		Щорічна економія бюджетних коштів (грн) 2019 рік	
				План	Факт	План	Факт
1	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 6	вул. Курортна, 2 а	42 642,40	42168,59	100 053,99	90664,710
2	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 7	вул. Потьомкінська, 45/47	64 894,45	64173,40	123 667,24	259012,860
3	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 10	пр. Богоявленський, 20 Б	47 920,45	47388,00	115 575,08	83689,570
4	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 12	вул. 1-а Екіпажна, 2	34 521,80	36810,71	87 965,41	65282,670
5	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 14	вул. Вільна, 38	50 081,86	49525,40	115 609,92	107849,160
6	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 17	вул. Крилова, 12/6	41 969,21	45608,69	101 725,88	75915,160
7	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 20	вул. Космонавтів, 70	75 770,17	80908,21	0,00	0,000
8	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 22	вул. Робоча, 8	133 085,19	131606,47	278 432,61	175334,420
9	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 26	вул. Чайковського, 11 А	27 119,75	29470,81	71 067,93	35712,210
10	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 28	вул. Чайковського, 30	55 496,78	53646,89	140 722,11	104734,620
11	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 30	вул. Квітнева, 50	34 732,93	37215,16	85 980,76	40850,120
12	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 32	пр. Обереговий, 1	32 278,03	34554,83	79 961,82	103597,140
13	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 33	вул. Океанівська,12	23 793,66	25456,46	0,00	0,000
14	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 34	вул. Лягіна, 28	34 534,31	37160,52	92 372,52	97333,210
15	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ№ 35	вул. Морехідна, 10	36 694,23	40175,86	88 504,12	8853,710

16	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ№ 37	вул. Даля, 11 А	28 019,41	30444,46	73 520,33	74142,040
17	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 39	вул. Нікольська, 6	50 806,61	50242,09	119 605,65	54265,480
18	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 44	вул. Знаменьська 2/6	34 756,91	36873,94	84 121,80	14362,970
19	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ № 46	вул. 9-а Повздовжня, 10	71 335,40	70542,78	168 455,78	80616,400
20	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ№ 50	пр. Миру, 50	64 540,25	63823,13	145 135,84	51537,460
21	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у ЗОШ№ 54	пр. Корабелів, 10	62 810,55	62112,66	148 937,86	233324,230
22	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у Першій Українській гімназії	вул. Нікольська, 34	28 487,58	30179,72	73 614,78	60771,720
23	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у Гімназії № 4	вул. Лазурна, 48	85 691,14	92694,12	215 160,43	164600,010
24	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у Гімназії № 41	вул. Театральна, 41	36 846,25	38691,24	95 969,88	208847,700
25	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у Гімназії № 2	вул. Адміральська, 24	102975,09	121825,92	148707,54	148707,540
26	ЕСКО- механізм	Встановлення індивідуального теплового пункту у Академії дитячої творчості	вул. Олійника,36	36399,65	38162,89	91741,21	167205,000
27	Міська програма енергозбереження "Теплий Миколаїв" на 2017-2022 роки (КПКВК 1317321)	Комплексна термосанація у ЗОШ № 60 (1 корпус)	вул. Чорноморська, 1а		27189,12		88333,1
28	Рішення виконавчого комітету № 997 від 24.11.2017	Положення про запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторингу в бюджетній сфері м. Миколаєва	472 об'єкти		3890000		3699900
	ВСЬОГО			**1 338 204,03**	**5308652,07**	**2 846 610,48**	**6295443,210**

* Енергосервісні договори по ЗОШ № 20 та ЗОШ № 33 з 01.01.2019 розірвано за згодою сторін.

Розглянемо детальніше кожен з напрямків:

3.1. ЕСКО – механізмів Миколаїв;

https://inshe.tv/nikolaev/2018-04-09/322852/

https://inshe.tv/video/2018-02-28/311379/

Суть енергосервісу (або, як він ще називається, ЕСКО, від англ. ESCO, energy service company, «енергосервісна компанія») полягає в тому, що приватний інвестор виконує термомодернізацію, профінансувавши її з власних коштів, і може отримувати прибуток за рахунок досягнутої економії.

Іншими словами, бюджет місця практично не витрачає коштів на проведення робіт з теплової модернізації. Втім, після проведення всіх робіт, продовжує сплачувати «зекономлену» частину комунальних платежів – але вже ЕСКО-компанії. Так триває до закінчення укладеного з компанією ЕСКО-договору. Після закінчення дії договору бюджетна установа, де впроваджено ЕСКО-механізм, вже самостійно забезпечує економію бюджетних коштів.

У м. Миколаєві також впроваджено цей прогресивний інструмент на 26-ти об’єктах закладів освіти. Із таблиці «Інформація щодо обсягу економії бюджетних коштів у бюджетних періодах 2018-2019» бачимо, сталий економічний ефект у розрізі об’єктів.

Але, оскільки ЕСКО-механізм, запущено не раніше 2017року, на цьому етапі вказаний у таблиці об’єм економії коштів, скоріш за все, отримає інвестор.

3.2. Комплексна термосанація ЗОШ № 60;

В Николаеве завершили комплексную термомодернизацию школы №60
https://inshe.tv/nikolaev/2018-10-06/376238/

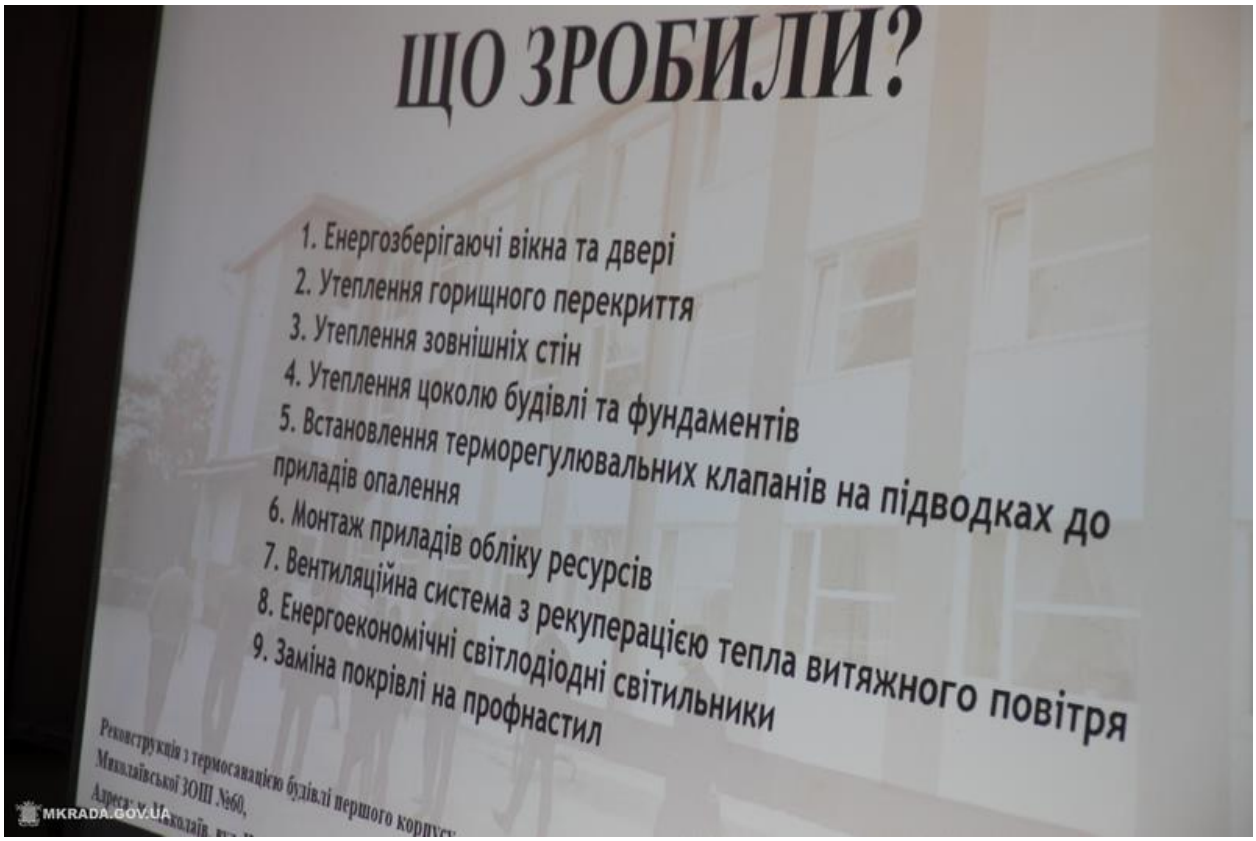
ЩО ЗРОБИЛИ?
1. Енергозберігаючі вікна та двері
2. Утеплення горищного перекриття
3. Утеплення зовнішніх стін
4. Утеплення цоколю будівлі та фундаментів
5. Встановлення терморегулювальних клапанів на підводках до приладів опалення
6. Монтаж приладів обліку ресурсів
7. Вентиляційна система з рекуперацією тепла витяжного повітря
8. Енергоекономічні світлодіодні світильники
9. Заміна покрівлі на профнастил
Реконструкція з термосанацією будівлі першого корпусу
Миколаївської ЗОШ №60,
MKRADA.GOV.UA

Система опалення
Електронні Термостати
17 од.
Встановлення ІТП з вузлом обліку теплової енергії
Терморегулювальні клапани – 87 од.
Реконструкція з термосанацією будівлі першого корпусу
Миколаївської ЗОШ №60,
Адреса: м. Миколаїв, вул. Чорноморських, 1-а,
MKRADA.GOV.UA

Згідно відповіді від Департаменту енергетики №1718/020201-40/14/20 від 30.03.20 (Додаток №4) економія бюджетних коштів склала:

2018р. – 27189,12 грн. (завершення робіт у 2018р.)

2019р. - 88333,1 грн.

Розрахунок окупності проекту «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» по ЗОШ № 60:

Видатки бюджету склали -11454,02 тис.грн.

Річна економія бюджетних коштів при існуючих тарифах – 88,333 тис. грн.

Окупність проекту для бюджету місця

11454,02 тис.грн./ 88,333 тис. грн.= 129,7 років

Тобто при існуючих тарифах вкладені в проект бюджетні кошті повернуться через 129,6 років. Звичайно, динаміка збільшення вартості енергоносіїв прискорить термін окупності проекту. Але розрахункова окупність проекту – 129,6 років – це навіть не довгостроковий проект. Це нескінченний проект.

Інші 28аналогічних проектів находяться зараз у різних стадіях виконання. Але якщо у них аналогічний термін окупності, чи необхідні вони нашому місту?

3.3. Рішення виконавчого комітету № 997 від 24.11.2017

«Положення про запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторінгу в бюджетній сфері м. Миколаєва

https://mkrada.gov.ua/documents/27565.html

У Додатку до «Положення про запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторінгу в бюджетній сфері м. Миколаєва – пустографка.

№ з/п	Назва проекту	Статус (проект/заход)	Замовник	Розробник проекту	Короткий опис	Джерело фінансування	Вартість проекту, тис.грн.	Економія ПЕР			Економія, тис.грн./рік			Термінокупності, років	Обсяг зменшення викидів CO2, тонн/рік	Примітка
								Паливо, т у.п./рік	Теплова енергія, Гкал/рік	Електро-енергія, кВт.год/рік	Паливо	Теплова енергія	Електро-енергія			

Тому неможливо зрозуміти внаслідок яких заходів досягнута економія коштів, вказана на сайті Департаменту енергетики.

Чомусь на сайті Департаменту енергетики представлено тільки економія, досягнута внаслідок заходів - згідно Рішення виконавчого комітету № 997 від 24.11.2017

Обсяг економії бюджетних коштів внаслідок проведення політики енергозбереження в період 2017-2019 (Інформація з сайту Департаменту енергетики) **http://energydep.mkrada.gov.ua**

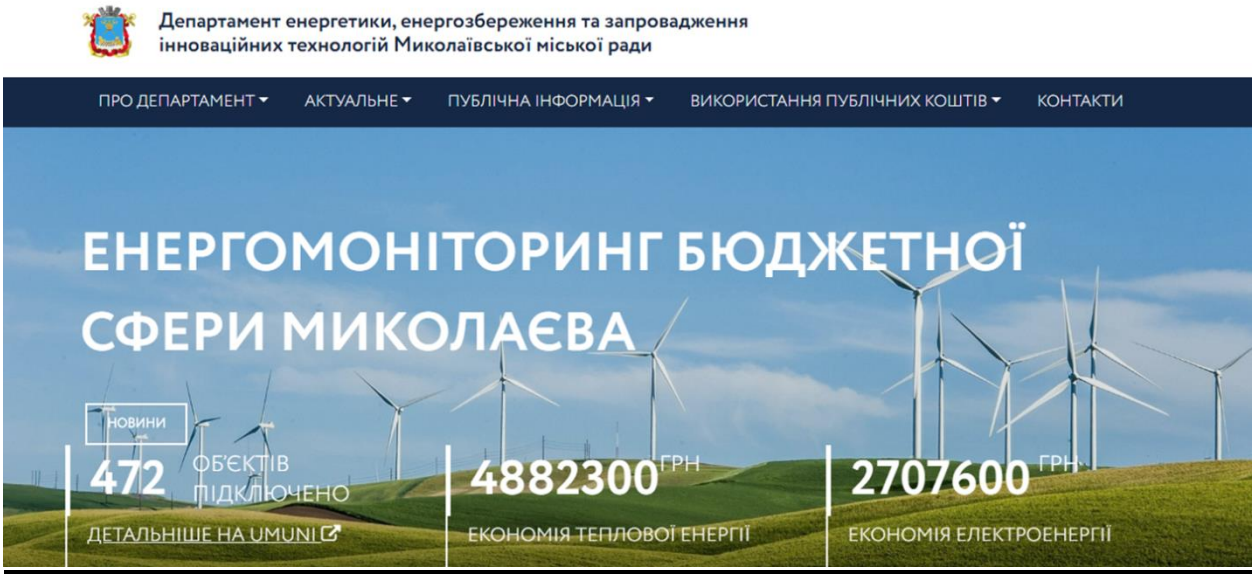

Висновок по Розділу 3

«Порівняльний аналіз бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження та обсягу економії бюджетних коштів внаслідок, проводимої політики енергозбереження у період 2017-2019р.

В цьому розділи розглянути 3 напрямку економії бюджетних коштів, досягнутої внаслідок проведення політики енергозбереження у період 2017-2019р згідно відповіді №1718/020201-40/14/20 від 30.03.20 (Додаток №4):

1. Щорічна економія від впровадження Еско-механізму :

2018 – 1 391 462,95 грн.
2019- 2507210,110 грн.

2. Щорічна економія від впровадження заходу «Комплексна термосанація ЗОШ № 60»:

2018 -27 189,12 грн.

2019- 88 333,1 грн.

3. Щорічна економія внаслідок Рішення виконавчого комітету № 997 від 24.11.2017 «Положення про запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторінгу в бюджетнії сфері м. Миколаєва:

2018 -3 890 000, 00 грн.

2019- 3 699 900, 00 грн.

Але неможливо зрозуміти внаслідок яких заходів досягнута економія коштів оскільки у Додатку до «Положення про запровадження системи енергоменеджменту та енергомоніторінгу в бюджетнії сфері м. Миколаєва – пустографка. https://mkrada.gov.ua/documents/27565.html

Гіпотеза 3 підтверджено.

Політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій ММР неефективна з точки зору економічної доцільності для бюджету місця. Обсяг бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження значно перевищує обсяг зекономлених бюджетних коштів, отриманих за результатами її впровадження.

Таблиця «Співвідношення бюджетних видатків на проведення політики енергозбереження та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цієї політики»

4. Висновки дослідження

Гіпотеза дослідження підтверджується - політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій Миколаївської міськради за рахунок коштів міського бюджету неефективна з точки зору економічної доцільності. Обсяг бюджетних витрат на впровадження енергозберігаючих заходів, значно перевищує обсяг зекономлених фінансових ресурсів, отриманих внаслідок впровадження цих заходів:

1. Аналіз причинно-наслідкового зв'язку етапів планування, виконання, моніторингу результативності політики енергозбереження у м. Миколаєві у період 2017-2019 продемонстрував що
Немає чіткого зв’язку причинно-наслідкового зв’язку між:

- **плануванням заходів (енергоаудит);**
- **виконанням заходів (реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи);**
- **відстеженням результату (моніторинг економії енергоресурсів та бюджетних коштів).**

Тобто усі заходи проводяться, але взаємозв'язок між ними незначній.

Питання до Департаменту енергетики:

- Навіщо було проведено 107 аудитів, якщо рекомендації тільки 10 з них було впроваджені?
- Навіщо розпочинати 29 проектів «Реконструкція з термосанацією» , якщо тільки на 10 з них проведено енергоаудити?
- Навіщо починати 29 проєктів «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи», якщо виконано з них тільки 1?
- Чому не можливо провести енергоаудит, а потім на тих самих об'єктах впровадити рекомендації енергоаудиту, а потім проводити моніторинг скорочення споживання енергоносіїв та економії бюджетних коштів?

2. Заходи, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм, Департаментом енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій в період 2017-2019, не здатні забезпечити скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів за виключенням двох з семі заходів:

«Заходи з енергозбереження»

«Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи»

1. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Виконання енергетичних аудитів та розробка енергетичних паспортів» у відповідний бюджетний період – відсутня.
2. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «відшкодуванні відсоткових ставок або частини кредиту за кредитами, залученими на впровадження заходів з енергозбереження» у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.
3. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Заходи з енергозбереження» у відповідний бюджетний період – невідоме, але можливе.

У звіті про виконання паспорту бюджетної програми 7640 «Заходи з енергозбереження» за 2019р. - присутній показник якості « обсяг річної економії бюджетних коштів на оплату енергоресурсів внаслідок проведення капітальних ремонтів з метою запровадження заходів енергозбереження» - 399,321%.

На основі цього єдиного показника неможливо зробити висновки щодо об'єму скорочення споживання енергоресурсів та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цих заході. Було подано запит на інформацію до Департаменту енергетики, але інформативна відповідь досить не отримана. Чекаємо відповідь.

4. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Розробка дії сталого енергетичного розвитку міста» у відповідний бюджетний період, та у перспективі - відсутня.

5. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу « Забезпечення діяльності відкритого консультаційного центру з питань енергозбереження» для населення у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

6. «Внески до статутного капіталу» це не є енергозберігаючий захід. Тому скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу у відповідний бюджетний період , та у перспективі - відсутня.

7. Скорочення споживання енергоресурсів та економія бюджетних коштів внаслідок проведення заходу «Реконструкція з термосанацією, у т.ч. проектні роботи» у відповідний бюджетний період , та у перспективі – присутнє.

3. Політика енергозбереження та енергоефективності, що реалізується Департаментом енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій ММР неефективна з точки зору економічної доцільності для бюджету місця. Обсяг бюджетних витрат на проведення політики енергозбереження значно перевищує обсяг зекономлених бюджетних коштів, отриманих за результатами її впровадження.

Таблиця «Співвідношення бюджетних видатків на проведення політики енергозбереження та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цієї політики»

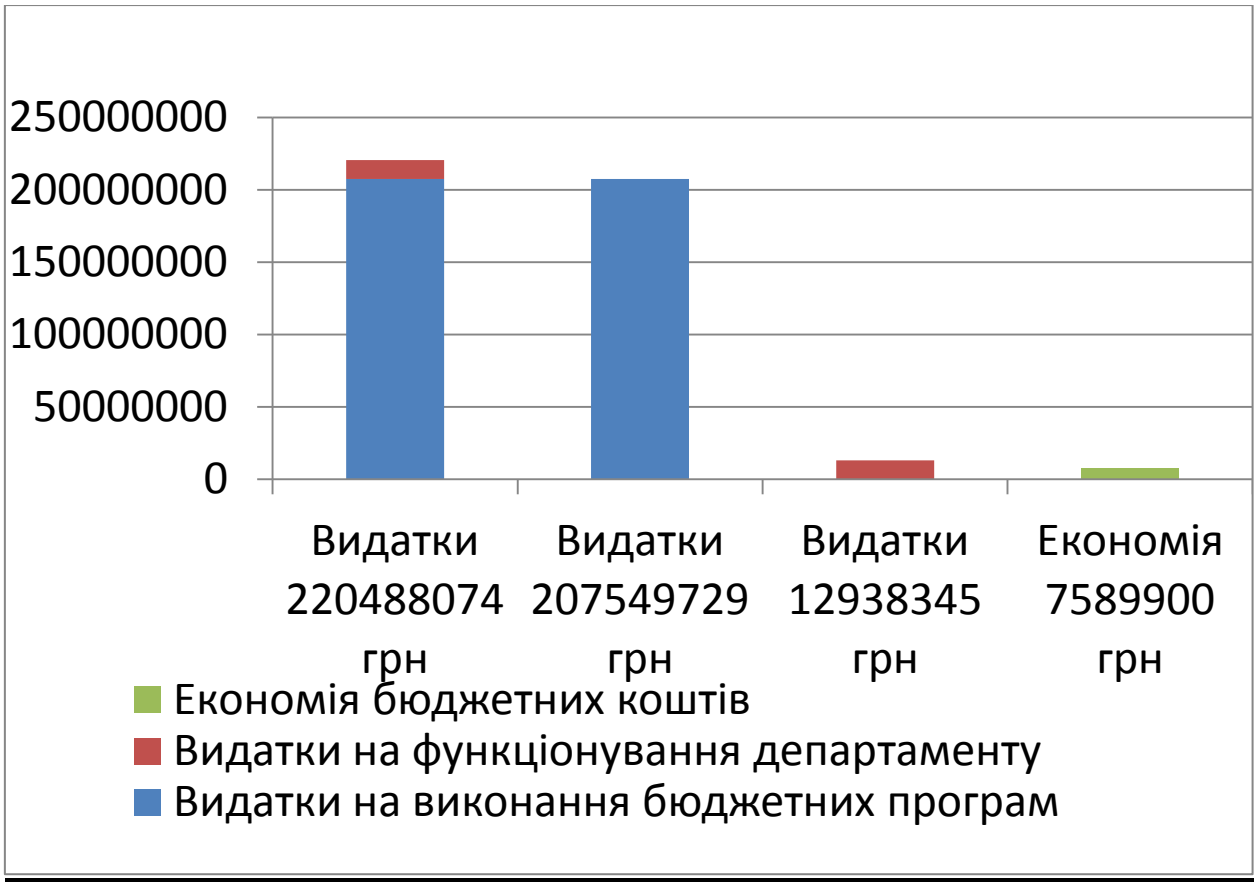

5. Рекомендації щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів шляхом запобігання недоцільного затвердження бюджетних асигнувань на енергозберігаючі програми та заходи

Наші рекомендації щодо підвищення ефективності використання бюджетних коштів шляхом запобігання недоцільного затвердження бюджетних асигнувань на енергозберігаючі програми та заходи.

1. **Забезпечити причинно-наслідковий зв'язок** між плануванням, виконанням та моніторингом результативності впровадження заходів в рамках політики енергозбереження:

- розробити та затвердити стратегічний план впровадження енергозберігаючих заходів, заснований на пріоритетності заходів, з точки зору забезпечення економії бюджетних коштів в наслідок їх реалізації;

- Забезпечити послідовне виконання заходів шляхом включення їх в бюджетні програми наступних бюджетних періодах згідно стратегічного плану ;

-

- Забезпечити прозорість бюджетної політики енергоефективності шляхом демонстрації фактичної економії енергоресурсів та бюджетних коштів у розрізі програм та заходів з енергозбереження, шляхом включення в паспорти бюджетних програм результативних показників, які демонструють
- - річну економію споживання енергоресурсів у натуральному та грошовому виразі:
- - теплопостачання, тис. Гкал/рік (%), грн.
- - водопостачання, тис. куб. м/рік (%), грн.
- - електроенергії, тис. кВт/рік (%), грн.
- - природного газу, тис. куб. м/рік (%), грн.

Згідно вимог Наказу МФУ No 1536 « Загальні вимоги до визначення результативних показників бюджетних програм з ГРБК» результативні показники бюджетних програм згідно вказаного відповідати таким критеріям: реалістичність, актуальність, суспільна значимість

2. **Поступово замінити економічно неефективні заходи**, виконаних в рамках бюджетних програм, на ті, які здатні дійсно забезпечити скорочення споживання ресурсів і економію бюджетних коштів. Переважна більшість заходів, які впроваджуються на постійної основі у рамках бюджетних програм Департаментом енергетики (в період 2017-2019) не здатні даже у перспективі - забезпечити відповідне скорочення споживання енергоресурсів та економію бюджетних коштів

3. Змінити співвідношення бюджетних видатків на проведення політики енергозбереження та економії бюджетних коштів внаслідок проведення цієї політики у напрямок зменшення видатків та збільшення економії бюджетних коштів шляхом:

- Забезпечення причинно-наслідковий зв'язок між плануванням, виконанням та моніторингом результативності впровадження заходів в рамках політики енергозбереження;
- Поступової замінити економічно неефективних заходів, виконаних в рамках бюджетних програм, на ті, які здатні дійсно забезпечити скорочення споживання ресурсів і економію бюджетних коштів.
- Забезпечити дієвий процес оцінки ефективності енергозберігаючих заходів щодо доцільності використання бюджетних коштів на ці заходи у наступних бюджетних періодах.

4. **На виконання Ст. 20, 26, 28 Бюджетного кодексу України та відповідних пакетів НПА центральних органів виконавчої влади**

забезпечити прозорість і підзвітність бюджетного процесу та запуск системи управління внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту у міськвиконкомі у сферах відповідальності 3-х міських департаментів (Енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій м. Миколаєва; Економічного розвитку, внутрішнього контролю, Фінансів), що відповідають за:

- Публічне представлення на бюджетних слуханнях і офіційних ресурсах виконавчих органів місцевого самоврядування фактичної економії енергоресурсів та бюджетних коштів у розрізі програм та заходів «людською мовою»;
- Налагодження механізму впливу системи щорічної оцінки ефективності бюджетних програм на пріоритети прогнозу місцевого прогнозу 2021- 2023р.; цільових і бюджетних програм і заходи бюджетних програм в у наступних бюджетних періодах та атестацію місцевих посадовців з наступними відповідними висновкам керівництва щодо оплати праці посадовцям.

5. **На виконання вимог Статуту міста забезпечити дієвість таких механізмів місцевої демократії участі як громадські слухання, громадські дорадчі органи:**

- Ініціювати проведення громадських слухань з питань ефективності реалізації політики енергозбереження у м. Миколаєві за період 2017-2020 р енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій м. Миколаєва зокрема, з використанням інформаційно-комунікативних е-технологій;
- Створити при Департаменті енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій експертно- громадську раду.

6. **Департаменту розробити механізм включення завдань та заходів енергозбереження** у цільові та бюджетні програми з точки зору показників їх економічної доцільності.

Рекомендація для представників громадськості:

сформувати ініціативну групу зі створення експертно-громадської ради при Департаменті енергетики, енергозбереження та впровадження інноваційних технологій.

6. Додатки

До аналітичній записці додаються:

1. Цільові програми, в рамках яких виконувалися бюджетні програми в період 2017-2019г:

- «Теплий Миколаїв» на 2017-2019 роки » https://mkrada.gov.ua/documents/25796.html

- Програми Реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Миколаєва на 2015-2019 роки » https://mkrada.gov.ua/documents/22129.html

- Програми економічного и СОЦІАЛЬНОГО розвитку м.Міколаєва на 2017р. та 2018-2020 роки »

https://mkrada.gov.ua/content/programi-ekonomichnogo-i-socialnogo-rozvitku-mmikolaeva-na-20152018-roki.html

https://mkrada.gov.ua/documents/27735.html

https://mkrada.gov.ua/documents/22055.html

- Програма розвитку місцевого самоврядування у м. Миколаєва на 2016-2018 роки

- Програми Реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Миколаєва на 2020-2024 роки

2. Рішення сесій про бюджет м. Миколаєва 2017, 2018,2019, 2020;

https://mkrada.gov.ua/documents/30595.html

https://mkrada.gov.ua/documents/27534.html

https://mkrada.gov.ua/documents/25721.html

https://mkrada.gov.ua/documents/33149.html

3. Звіти про виконання паспортів бюджетних програм в 2017,2018г;

https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

4. Паспорти бюджетних програм 2019;

https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

5. Звіти про виконання паспортів бюджетних програм 2019

https://mkrada.gov.ua/content/departament-energetiki.html

6. Відповіді від Миколаївської міськради на подані нами в рамках проекту, запити про інформацію про споживання енергоносіїв по об'єктах, на яких

проводились енергозберігаючі заходи «реконструкція з термосанації, в тому числі проектно-вишукувальні роботи та експертиза» в період 2017-2019гг; споживання енергоносіїв (відповіді) (Скани в додатку)

Положення про Департамент енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій;

http://energydep.mkrada.gov.ua/?post_type=regs

Протокол засідання громадської ради з питань ЖКГ та благоустрою у м. Миколаєві при департаменті ЖКГ Миколаївської міської ради 19.12.2019 щодо обговорення та внесення пропозиції до міської Програми реформування т розвитку ЖКГ м. Миколаєва на 2020-2024 роки.

Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність Департаменту енергетики, енергозбереження впровадження інноваційних технологій

http://energydep.mkrada.gov.ua/?post_type=orders

Файли- додатки:

Додаток №1 енергоаудіти 2017
Додаток №2 енергоаудіти 2018
Додаток №3 зведена таблиця
Додаток №4 лист № 171820201-401420 від 30.03.2020 р
Додаток №5 лист №15913.01.01-0714 від 16.01.2020
Додаток №5 (доповнення) 2019
Додаток №6 лист № 92 15.04.2020
Додаток № 7 перелік тендерів які проводив Департамент енергетики,енергозбереження та запровадження інноваційних технологій Миколаївської міської ради у 2017-2019 роках
Додаток № 8 Договори департамент енергетики,енергозбереження та запровадження інноваційних технологій Миколаївської міської ради